

Redakčný výber z piatej kapitoly knihy Stuart Olyott „Ježiš je Boh aj človek“ (podtitul: Čo Biblia učí o osobe Krista), vydavateľstvo Ordo salutis, Bratislava 2002. Publikované s láskavým súhlasom vydavateľstva.

To, že náš Pán mal mať skutočné ľudské telo, bolo zásadnou súčasťou Božieho plánu (Židom 10:5). Ale mať telo znamená len časť toho, čo to znamená byť skutočne človekom. K ľudskej prirodzenosti takisto patrí aj neviditeľná stránka. Či večný Boží Syn iba oživoval molekulárnu štruktúru ľudskej schránky, alebo to bol skutočný človek, telo a duša? Bolo jeho človečenstvo len čiastočné? Alebo bolo úplné?

Biblická odpoveď je jasná. Náš Pán nielen, že mal ľudské telo. On mal úplnú ľudskú prirodzenosť. Okrem toho, že mal fyzické telo, k jeho ľudskej podstate patrila aj neviditeľná stránka. Mal dušu. Mal ľudského ducha.

Definitívnym dôkazom toho bola jeho smrť. Smrť pre neho znamenala to isté, čo pre iných ľudí. Bolo to oddelenie tela a ducha. Vypustil svojho ducha a odovzdal ho do Otcovej opatery. V tom okamihu jeho ľudské telo odvislo mŕtvo na kríži (Lukáš 23:46). Táto udalosť presvedčivo dokázala, že jeho človečenstvo sa skladalo z dvoch podstatných zložiek, ktoré spolu tvoria

skutočné človečenstvo.

Ale nato, aby sme si uvedomili, že náš Pán mal ľudskú dušu, nemusíme čakať, až kým sa pri čítaní evanjelií dostaneme k jeho smrti. Niekoľkokrát hovoril o svojej duši a obzvlášť o úzkosti, ktorú prekonával jeho ľudský duch – najmä vtedy, keď uvažoval o svojom kríži a premýšľal o tragickosti toho, že ho určite zradia. V týchto textoch sa nachádzajú náznaky toho, že túžil po ľudskom záujme, či sympatii. Ťažko by sme našli rozhodujúcejší dôkaz toho, že mal skutočného ľudského ducha než tento (Ján 12:27, 13:21; Matúš 26:38; Marek 14:34; Lukáš 22:44; viď tiež Ján 15:14–15).

Následkom toho, že mal ľudského ducha, je to, že náš Pán mal ľudskú vôľu. Ako ináč by sa mohol modliť: „Môj Otče, ak je možné, nech odíde odo mňa tento kalich, avšak nie ako ja chcem, ale ako ty“? (Matúš 26:39). Jeho ľudská vôľa sa nikdy nenachádzala v nesúlade s jeho božskou vôľou. Ale pritom všetkom to bola oddelená vôľa, ako nám to presvedčivo ukazuje vyššie spomenutý verš.

Bok po boku s jeho fyzickým dospievaním bežal jeho rozvoj ako osoby. Svoje poznanie nadobúdaval obvyklými spôsobmi, ktoré boli k dispozícii aj ostatným mládencom za jeho dní. Počúval Jozefa, Máriu a svojich učiteľov, študoval a uvažoval. V tom istom čase sa postupne viac a viac prejavovali vnútorné vlastnosti, ktoré ho charakterizovali. Obzvlášť výrazná bola jeho ohromujúca múdrosť, ktorá sa každým dňom zväčšovala. Aj keď bol vševediacim Bohom, náš Pán bol podľa svojej ľudskej stránky poddaný ľudským obmedzeniam a prechádzal normálnym procesom ľudského rozvoja. Tajomstvo tejto pravdy celé nevystihneme, ale táto skutočnosť je tak či tak zapísaná. Tento proces sa počas jeho života nikdy nezastavil a dokonca aj v čase jeho úplnej dospelosti boli niektoré veci, ktoré on ako človek, nevedel (Marek 13:32). Každá

životná skúsenosť ho posunula ďalej na ceste poslušnosti (Židom 5:8) a ešte plnšie ho vystrojila k tomu, aby naplnil úlohu veľvodcu nášho spasenia. Nič z toho by nemohlo byť pravdivé, ak by nemal ľudskú dušu a ducha.

Ďalší dôkaz existencie duše nášho Pána sa dá vidieť v tom, že mal ľudský emocionálny život. Vedel, aké je to radovať sa a „zaplesal ... v duchu“, keď si uvedomil, že Boh sa zjavuje tým, ktorými svet pohŕda (Lukáš 10:21). Vedel, aké je to plakať. Plakal a pociťoval ľudskú bolesť vo svojom duchu (Ján 11:33–36). „Silný krik a slzy“ boli súčasťou jeho ľudskej skúsenosti (Židom 5:7).

Niekedy sa stalo, že náš Pán bol pohnutý „hlbokou ľútosťou“ (Matúš 9:36) a jeho ľudská duša sa prejavila súcitom a účasťou. Inokedy sa stalo, že sa zarmútil a rozhneval (Marek 3:5, 10:14). Vedel, čo to znamená mať špeciálnu náklonnosť voči niektorým ľuďom (Marek 10:21) a nikde sa to nedalo vidieť viac než na tom, že mal nesmiernu radosť z toho, keď pobýval v jednom malom dome v Betánii (Ján 11:5). Najľudskejšie zo všetkého však bolo to, že vedel, čo znamená byť pokúšaný (Matúš 4:1–11). Posledný Adam nebol vyňatý z toho, čo zažil prvý Adam. Veľký rozdiel bol v tom, že on pokušeniu nepodľahol (Židom 4:15). Mali by sme si povšimnúť, že, ak by náš Pán nemal skutočného ľudského ducha, bolo by nemožné, aby bol pokúšaný. Boh nemôže byť pokúšaný (Jakub 1:3). To, že k nemu diabol mohol týmto spôsobom pristúpiť, sa mohlo stať len preto, že náš Pán bol človek telom i dušou.

A akým spôsobom bol ľudský duch nášho Pána podopieraný počas tých momentov pokušení a počas iných veľkých krízových situácií v jeho živote? Záznamy v Novej zmluve zdôrazňujú, že celá jeho služba ako človeka, by sa nemohla uskutočniť, ak by sa pri ňom nenachádzala podopierajúca moc Svätého Ducha (viď Lukáš 10:21; Židom 9:14). Toto posilnenie pre svoj

duchovný život získaval skrze modlitbu a spoločenstvo so svojím Otcom. Potreboval sa modliť tak, ako sa my potrebujeme modliť (Marek 1:35) a vždy si oddelil zvláštny čas na tieto aktivity, keď potreboval konkrétne vedenie (napr. Lukáš 5:16; 6:12; 9:18,28).

Náš Pán bol teda človekom skrz naskrz. Niet sa čo diviť, že novo-zmluvný pisatelia ho za takého označujú úplne bez rozpakov. Ani zďaleka sa takejto myšlienky neboja, ani od nej neodvracajú pozornosť. Naopak, prehlasujú ju znovu a znovu.

Na Letnici Peter opisuje Krista ako „muža, od Boha pred vami presláveného“ (Skutky 2:22). Posmievajúcich sa intelektuálov v Atenách uisťuje Pavol, že Boh „ustanovil deň, v ktorom bude súdiť celý svet v spravodlivosti v osobe muža, ktorého určil nato“ (Skutky 17:31). Veriacim v Korinte odovzdáva ten istý apoštol učenie, že „skrze človeka ... zmŕtvychvstanie mŕtvych“ (1. Korinským 15:21). Na iných miestach sa o Ježišovi hovorí jednoducho ako o „tomto človekovi“ (Lukáš 23:47; Ján 7:46). Skutočné človečenstvo Pána Ježiša Krista bolo neoddeliteľnou súčasťou posolstva evanjelia, ktoré kázali apoštolovia.

Vo svetle toho, čo sme sa naučili, musíme chápať tie texty, ktoré spomínajú, že Kristus prišiel „v tele“, nielen ako tvrdenia o tom, že mal ľudské telo, ale že si prisvojil skutočnú ľudskú prirodzenosť v jej úplnosti. Toto je najväčšie tajomstvo vtelenia. „Slovo sa stalo telom“ (Ján 1:14); „Boh zjavený v tele“ (1. Timoteovi 3:16); „Ježiš Kristus, prišlý v tele“ (1. Jána 4:2); „Teda keď deti stali sa účastnými tela a krvi, tak aj on podobným spôsobom stal sa účastným toho istého“ (Židom 2:14).

Akékoľvek popretie tejto pravdy znamená heréziu. Tí, ktorí zapierajú skutočné človečenstvo Pána Ježiša Krista, sú práve takými nepriateľmi jeho evanjelia, ako tí, ktorí zapierajú jeho božstvo. Tento bod Nová zmluva zdôrazňuje s najväčším dôrazom (viď 1. Jána 2:22–25; 4:1–6; 5:5–12; 2. Jána 7:9–11). „Každý duch, ktorý nevyznáva Ježiša Krista, prišlého v tele, nie je z Boha, a to je ten duch antikristov, o ktorom duchu ste počuli, že príde, a je už aj teraz na svete“ (1. Jánov 4:3).